

APPLYING STACCATO AND PASSAGE TECHNIQUES IN TEACHING VOCAL MUSIC STUDENTS OF SOPRANO VOICE AT THANH HOA UNIVERSITY OF CULTURE, SPORTS AND TOURISM

Le Thi Tuyen

Thanh Hoa University of Culture, Sports and Tourism

Email: *lethituyen@dvttdt.edu.vn*

Received: 23/03/2023

Reviewed: 28/03/2023

Revised: 20/04/2023

Accepted: 21/11/2023

Released: 25/11/2023

A good voice is born not only by natural elements but also by studying and training to make those natural elements better, more beautiful, more durable and more professional. To achieve that, every vocal student must go through the process of learning vocal techniques from basic to complex such as: breathing techniques, releasing words, singing techniques Legato, Cantilena, resonance, Staccato, Passage. Among them, Staccato and Passage are two difficult and specific techniques for soprano voices. These two techniques are often applied to songs that are playful, witty and fast-paced. To achieve flexibility and flexibility when singing these two techniques, students need to seriously study and improve from the first basic lessons.

Keywords: Technique; Vocal music; Staccato; Passage; Legato; Cantilena.

1. Giới thiệu

Trong xã hội hiện nay, âm nhạc ngày càng chiếm vị trí quan trọng trong các loại hình giải trí. Bởi con người từ khi sinh ra đã nghe những tiếng ồn ào, những câu ca dao, những làn điệu dân ca trong từng giấc ngủ. Khi vui hay buồn con người có xu hướng tìm đến âm nhạc, hay những câu hát để giải bày, thể hiện tâm tư tình cảm. Chính vì thế, biểu diễn ca nhạc ngày càng được xã hội chú trọng phát triển và đòi hỏi người ca sĩ càng phải trau dồi kiến thức xã hội nói chung và kiến thức về đặc thù chuyên môn nói riêng để hoàn thiện năng lực ca hát. Đối với sinh viên thanh nhạc cần học tập, rèn luyện một cách nghiêm túc ngay từ khi ngồi trên ghế nhà trường. Ngoài việc học các môn đại cương, kiến thức chung thì sinh viên được học các kỹ thuật thanh nhạc từ năm thứ nhất đến năm cuối. Từ đó, sinh viên sẽ tích lũy cho mình những kỹ thuật thanh nhạc, áp dụng vào các ca khúc một cách nhuần nhuyễn, linh hoạt, truyền tải hết cái hay, cái đẹp, nội dung ý nghĩa của ca khúc và sự sáng tạo của mình trong các ca khúc ấy.

2. Tổng quan nghiên cứu vấn đề

Các công trình nói về phương pháp giảng dạy thanh nhạc nói chung và các kỹ thuật thanh nhạc nói riêng, phải kể đến:

Cuốn “*Phương pháp sư phạm thanh nhạc*” của tác giả Nguyễn Trung Kiên (tái bản lần 2 năm 2001), Nxb Âm nhạc, đã đề cập một cách hệ thống phương pháp học hát bao gồm cả phần lý thuyết và thực hành trên cơ sở giải thích một cách khoa học và tương đối toàn diện nhiều vấn đề kỹ thuật thanh nhạc của các trường phái thanh nhạc thế giới để vận dụng một cách phù hợp, có kết quả vào việc giảng dạy, học tập thanh nhạc ở nước ta [3]. Tài liệu giúp chúng ta có cái nhìn toàn diện về lý thuyết cũng như thực hành các kỹ thuật thanh nhạc.

Tác giả Hồ Mộ La (2008) trong cuốn “*Phương pháp dạy Thanh nhạc*”, Nxb Từ điển Bách khoa Hà Nội, nghiên cứu các vấn đề về bộ máy phát âm thanh khu, thanh học, vấn đề công minh, nguyên âm, phụ âm và các kinh nghiệm giảng dạy thanh nhạc [5]. Tài liệu giúp chúng ta hiểu rõ hơn về từng bộ máy phát âm và các công dụng của từng bộ máy phát âm đó. Ngoài ra, tác giả còn phân tích, chỉ dẫn sâu hơn những kinh nghiệm khi giảng dạy bộ môn thanh nhạc.

Trong luận án “*Một số giải pháp nâng cao hiệu quả đào tạo thanh nhạc chuyên nghiệp trong giai đoạn mới*”, TS. Lê Thị Minh Xuân (2015) đã dành một phần để nói về đào tạo thanh nhạc chuyên nghiệp trong các trường nghệ thuật [10]. Tác giả đưa ra những giải pháp cần thiết và cấp bách để nâng cao hiệu quả quá trình đào tạo thanh nhạc chuyên nghiệp hơn khi thời đại phát triển, đất nước đổi mới, nhu cầu học tập làm việc ngày càng tăng cao thì việc nâng cao đào tạo ở các trường chuyên nghiệp là cần thiết.

Điềm qua một số công trình của các tác giả trong nước, chúng tôi nhận thấy việc nghiên cứu đưa kỹ thuật Staccato (hát nảy) và Passage (hát lướt nhanh) vào giảng dạy cho giọng nữ cao hệ đại học chưa được nghiên cứu sâu. Đây là vấn đề còn bỏ ngõ để nhóm tác giả lấy làm đối tượng nghiên cứu trong bài viết của mình.

3. Cách tiếp cận và phương pháp nghiên cứu

Bài viết sử dụng phương pháp tổng hợp từ các nguồn tài liệu về phương pháp dạy thanh nhạc để vận dụng vào trong quá trình dạy học, thị phạm các kỹ thuật thanh nhạc như hơi thở, kỹ thuật dạy hát đóng tiếng, về mở rộng âm khu, thị phạm về khẩu hình, phát âm các nguyên âm, phụ âm cụ thể... Cũng từ tổng hợp các tài liệu nghiên cứu đó làm cơ sở cho đánh giá, đối chiếu và phân tích cho bài viết của mình.

4. Kết quả nghiên cứu

4.1. Kỹ thuật thanh nhạc

Trong cuốn “*Phương pháp sư phạm thanh nhạc*”, tác giả Nguyễn Trung Kiên viết: “*Kỹ thuật thanh nhạc là công việc hoàn thiện những thói quen đúng khi hát. Công việc này được gọi là luyện giọng, bao gồm: biết điều khiển giọng hát với những chức năng công minh, nắm vững cách vận dụng hơi thở phù hợp... phát triển kỹ thuật thanh nhạc luôn gắn liền với kỹ thuật hát legato, staccato, passage, diminuendo, trillo...*” [3, tr.12].

Như vậy, kỹ thuật thanh nhạc là tổng hòa của những hoạt động tương hỗ của cơ quan phát âm. Âm thanh đúng là kết quả của những hoạt động phối hợp đúng của nhiều bộ phận

trong cơ quan phát âm. Âm thanh sai là hậu quả hoạt động phối hợp không đúng, không phù hợp với một bộ phận nào đó trong tổng thể.

Một giọng hát bẩm sinh có hay đến đâu, nhưng nếu không được rèn luyện các kỹ thuật thanh nhạc thì giọng hát đó khó có thể mang tính chuyên nghiệp. Trong “*Từ điển tiếng Việt*” do Hoàng Phê chủ biên có giải thích về rèn luyện như sau: “*Rèn luyện hay luyện tập nhiều trong thực tế để đạt đến những phẩm chất hay trình độ vững vàng thông thạo*” [8, tr.798]. Rèn luyện kỹ thuật thanh nhạc là quá trình luyện tập, hoạt động điều khiển giọng hát, khẩu hình, hơi thở; các kỹ thuật legato, staccato, passage, trillo... để đạt được những phẩm chất hay trình độ vững vàng, thông thạo cho hoạt động ca hát.

Thanh nhạc là môn học mang tính đặc thù cao và khá trừu tượng, giảng dạy của giảng viên thường mang tính kinh nghiệm, việc tiếp thu của sinh viên phụ thuộc rất lớn vào khả năng thanh nhạc và sự cảm nhận của mỗi cá nhân. Mỗi sinh viên lại có những đặc điểm khác nhau về giọng hát, có sinh viên phù hợp với những bài tốc độ nhanh và linh hoạt, số khác lại phù hợp với những bài nhịp độ chậm. Ngay trong mẫu luyện thanh, một số sinh viên hợp với mẫu nguyên âm *i, a* nhưng cũng có sinh viên thuận lợi với nguyên âm *ô, ê, u...* Phần đông sinh viên hát giọng giả thanh chưa tốt, còn theo bản năng tự nhiên, nên khi giảng dạy chuyển giọng cần có quá trình rèn luyện.

4.2. Rèn luyện kỹ thuật thanh nhạc

* *Kỹ thuật thanh nhạc Staccato*

Là một kỹ thuật khó, nên trong đề cương chi tiết hay trong chương trình giảng dạy tại khoa Âm nhạc Trường Đại học Văn hóa, Thể thao và Du lịch Thanh Hóa cũng như các trường nghệ thuật khác thường đưa vào sau những kỹ thuật khác. Tức là khi sinh viên đã nắm chắc các kỹ thuật thanh nhạc cơ bản mới nâng cao dần. Hát staccato là một yêu cầu của các giọng hát, đặc biệt là giọng nữ cao. Kỹ thuật legato làm liên kết âm thanh được liền mạch, passage làm linh hoạt âm thanh thì kỹ thuật staccato tạo cho âm thanh chắc, sáng thể hiện sự vui tươi, sôi động. Trong cuốn “*Phương pháp dạy thanh nhạc*” của Hồ Mộ La viết về kỹ thuật thanh nhạc staccato là “*tiếng hát có vị trí cao, linh hoạt, có sức bật với âm thanh nảy, có tính đàn hồi và bay*” [5, tr.225]. Staccato là một trong những kỹ thuật thường dùng, phổ biến cho các loại giọng hát, đặc biệt là giọng nữ cao. Vận dụng cho những bài hát có tính chất vui nhộn, nhí nhảnh, dí dỏm với nhịp độ nhanh.

Staccato có vai trò quan trọng trong thanh nhạc, là một kỹ thuật cơ bản nhằm phát triển giọng hát như: mở rộng, phát triển âm khu cao của giọng soprano, luyện khẩu hình. Giọng nữ cao khi hát legato có khả năng hát tới nốt a^2 , nhưng khi hát âm này có thể hát tới nốt h^2 hoặc c^3 , thậm chí cao hơn nữa. Do hát âm này “*âm thanh bắt buộc phải có vị trí nông và cao*” [3, tr.109], nhẹ nhàng, gọn tiếng nên giúp sửa những sai lệch về âm sắc và cổ tật của giọng hát như giọng hát sâu, gằn cổ, giọng mũi.

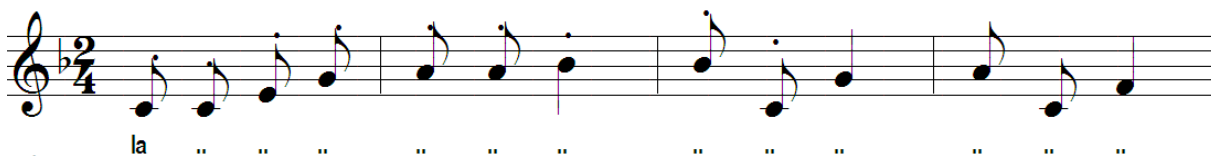
Khi hát âm này, cần chú ý buông lỏng hàm dưới, môi không chúm lại, môi trên hơi nhếch lên để lộ hàm răng trên như khi cười, càng lên cao miệng càng mở rộng. Vị trí âm thanh phải nông như phát ra từ âm thanh hàm trên. Hơi thở lấy vào một cách tự nhiên, giữ liên tục và đầy nhẹ nhàng, không nên bật hơi ra theo từng nốt nhạc, mà mỗi nốt nhạc được cất lên

cùng với sự điều tiết cơ bụng, cố gắng giữ cho bụng ổn định mềm mại, đàn hồi. Khi hát đầu có thể hơi nghiêng, tạo điều kiện thuận lợi cho hát các âm này.

Một số bài hát Việt Nam có thể sử dụng kỹ thuật hát Staccato như: *Cánh chim báo tin vui* (Đàm Thanh), *Cô gái vót chông* (Hoàng Hiệp), *Hoa tím cung đường* (Đức Trịnh), *Ở rừng nhớ anh* (An Thuyên), *Họa mi hót trong mưa* (Dương Thụy), *Tiếng chim rừng* (Nguyễn Nhung)...

- *Luyện thanh rèn luyện kỹ thuật hát Staccato*

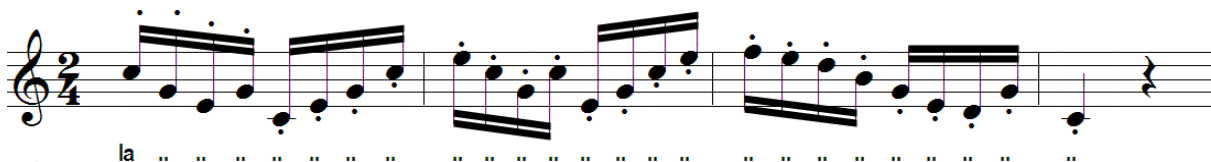
Ví dụ số 1:

Đây là mẫu âm, giúp sinh viên bật từng âm, giúp âm thanh được đầy, bám sáng bên ngoài, khắc phục nhược điểm sâu và tối của âm thanh.

Ví dụ số 2:

Nhanh

Bài tập này là một bài tập khó với những yêu cầu về hơi thở tốt, sự linh hoạt của khẩu hình, thanh đới. Vào đầu ô nhịp đầu tiên là những nốt ở vị trí cao, mà chúng ta thực hiện với kỹ thuật Staccato, nên sinh viên chú ý để chuẩn bị hơi thở sâu, cơ bụng đàn hồi. Mẫu luyện thanh này tương đối khó bởi cao độ còn có sự nhảy quãng nên luôn lưu ý độ chính xác của âm thanh. Bật âm thanh gọn, chắc, thoát.

Ví dụ số 3:

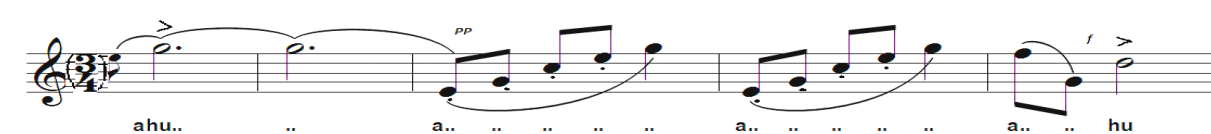

Khi luyện tập những kỹ thuật khó ban đầu cho sinh viên làm với tốc độ chậm. Đôi khi những nốt cao, sinh viên thực hiện khó khăn, giảng viên cần có sự thay đổi linh hoạt trong cách giảng dạy, thị phạm như: có thể hướng dẫn sinh viên vừa luyện thanh vừa đi lại, hay có những động tác của tay thả lỏng liên tục để cơ thể không căng cứng, để hát nốt cao tốt hơn.

- *Áp dụng kỹ thuật Staccato vào tác phẩm nước ngoài “Cô gái chăn cừu” - G.Rossini*

Ví dụ số 4:

(Trích)

“*Cô gái chăn cừu*” của Rossini chủ yếu hát bằng kỹ thuật staccato, có nhiều âm khu cao sử dụng kỹ thuật này. Sinh viên hát bằng hơi thở sâu, chắc, cơ bụng đàn hồi, nhịp nhàng. Khẩu hình mở thoải mái, hàm dưới thả lỏng, âm thanh gọn, chắc, sắc nét, ở vị trí chân răng hàm trên. Câu đầu tiên bắt đầu ở một âm khu cao ngân dài, sinh viên chuẩn bị cho mình một hơi thở chắc, vị trí âm thanh bám đúng, nén hơi để giữ ở nốt cao không bị chênh cao độ. Nối tiếp là một chuỗi âm với kỹ thuật staccato nhảy quãng 3 khó. Trong một tác phẩm thanh nhạc để thể hiện chúng cần nhiều kỹ thuật thanh nhạc khác nhau, vì vậy sinh viên cần trau dồi cho mình những kiến thức vững chắc nhất.

- *Áp dụng kỹ thuật hát Staccato vào bài hát “Cánh chim báo tin vui” (Sáng tác: Đàm Thanh).*

Bài hát “Cánh chim báo tin vui”, một sáng tác tiêu biểu của nhạc sĩ Đàm Thanh, thể hiện niềm hân hoan của buôn làng, qua hình tượng vui tươi của cánh chim báo tin chiến thắng. Bài hát sử dụng nhiều kỹ thuật linh hoạt như legato, hát nhanh, trong đó chủ yếu là sử dụng staccato, dùng để mô tả tiếng chim hót. Đây là một bài hát với âm vực rộng, nốt treo hát kỹ thuật này liên tục đòi hỏi người hát cần có một giọng hát tốt, nội lực. Khi hát cần chú ý khẩu hình hàm trên mở ngang, kết hợp hơi thở, sự linh hoạt của thanh đới, khẩu hình để hát các âm này hiệu quả.

*** Kỹ thuật hát lướt nhanh (passage)**

Đối với sinh viên thanh nhạc thì việc học tập các kỹ thuật nào cũng cần thiết. Khi thể hiện một tác phẩm thanh nhạc Việt Nam hay nước ngoài, những tác phẩm lớn như Aria, Romance hay ca khúc sẽ có nhiều kỹ thuật thanh nhạc cùng tham gia, hỗ trợ cho nhau để tạo nên sự hài hòa, cũng như tạo nên giá trị nghệ thuật cho tác phẩm ấy.

Hát lướt nhanh là cách hát một cách linh hoạt, rõ ràng, gọn gàng với tốc độ nhanh. Đó cũng là yêu cầu quan trọng của nghệ thuật ca hát. Giọng hát nào cũng có thể hát lướt nhanh nếu chú trọng luyện tập phát triển kỹ thuật này. Tuy nhiên, “*những giọng cao nhẹ nhàng, sẵn có điều kiện tự nhiên, thuận lợi cho việc tập hát nhanh hơn những giọng trầm. Kỹ thuật hát nhanh đặc biệt cần thiết cho những giọng nữ cao màu sắc (Soprano coloratura), để biểu hiện những yêu cầu kỹ thuật linh hoạt, trong sáng, tươi vui của những bài hát thích hợp với giọng*

này” [3, tr.107]. Kỹ thuật hát lướt nhanh giúp cho người ca hát có giọng hát linh hoạt, nhẹ nhàng và tránh được giọng cổ.

Hát lướt nhanh là một kỹ thuật khó vì trong câu hát có nhiều nốt với tốc độ nhanh, có thể còn kết hợp với staccato, legato, luyến láy và một yêu cầu quan trọng của hát nhanh nhiều nốt là phải rõ lời, rõ âm, không nhòe nốt, dính nốt hay mất nốt. Nếu legato là kỹ thuật được chú trọng luyện tập ngay từ khi mới bắt đầu học thanh nhạc thì kỹ thuật hát lướt nhanh không được thực hiện ngay từ đầu mà phải đến giai đoạn sinh viên có kỹ thuật nhất định trong các kỹ thuật cơ bản là hơi thở, khẩu hình, hát legato mới nên luyện tập.

Một thực tế về học kỹ thuật hát lướt nhanh của sinh viên tại Trường Đại học Văn hóa, Thể thao và Du lịch Thanh Hóa còn nhiều hạn chế. Ít sinh viên làm tốt, bởi trong quá trình giảng dạy, giảng viên ít cho sinh viên làm mẫu âm này, sinh viên chưa thực sự nghiêm túc trong tập luyện.

Để thực hiện những tình cảm vui tươi, rộn ràng, nhạc sĩ thường viết giai điệu ở nhịp độ nhanh, linh hoạt. Có thể kể đến một số bài hát Việt Nam viết ở nhịp độ nhanh như: *Nổi lửa lên em* (Huy Du), *Chào anh giải phóng quân mừng mùa xuân đại thắng* (Hoàng Vân), *Chiếc khăn piêu* (Doãn Nho), Với các bài hát này phải áp dụng kỹ thuật hát nhanh, nếu hát ở tốc độ chậm thì sẽ thay đổi hoàn toàn tính chất của bài.

Luyện tập kỹ thuật hát lướt nhanh cho giọng nữ cao (và cả với các giọng khác) chủ yếu dựa vào các bài tập mẫu âm. Cần luyện tập từ dễ đến khó, từ ít nốt đến nhiều nốt, ban đầu luyện tập ở tốc độ vừa phải, khi kỹ thuật đã củng cố và phát triển mới dần dần nâng tốc độ.

- Bài tập rèn luyện kỹ thuật hát lướt nhanh:

Ví dụ số 1:

Nhanh

Na a a a a a a ô ô ô ô ô ô ô ô ô.

Ban đầu giảng viên hướng dẫn cho sinh viên hát tốc độ chậm, sau đó tăng dần tốc độ lên. Hít hơi thật sâu và nhanh, không hít hơi chậm sẽ ảnh hưởng tới tốc độ và âm thanh dễ bị nặng nề. Hát âm “La”, âm thanh khi di chuyển pha thêm âm “h”(giống như những bánh xe nhỏ chuyển động, để chạy dễ dàng hơn), khi chuyển động âm thanh, hơi thở luôn tĩnh, chắc, không để hơi “dềnh” lên, luôn chuẩn xác cao độ.

Nhanh

la la

Bài tập này tương tự như ví dụ 1, tuy nhiên có phần khó hơn, vì nó là sự lặp lại hai lần đi lên đi xuống, nên khi chỗ nghỉ giữa cần lấy hơi nhanh để không đứt quãng âm thanh. Luyện

thanh với âm chạy luôn cần sự linh hoạt của khẩu hình, trong đó có sự hoạt động của răng, lưỡi, môi, hàm trên, hàm dưới.

- Áp dụng kỹ thuật hát lướt nhanh vào tác phẩm “Tiếng đàn ta Lư” - Sáng tác: Huy Thục

TIẾNG ĐÀN TA LƯ

Nhanh vui *Nhạc và lời : HUY THỤC*

Đi chiến trường gửi trên vai nặng trĩu. Đàn Ta lư em
Tiếng trống trận từ Gio An vọng tới. Từnúi ta ơi

cát tiếng ca vui cùng núi rừng. Mừng thắng trận quê em.
hãy thức dậy vui cùng bản làng. Mừng thắng trận Gio An.

Đây là một sáng tác tiêu biểu của nhạc sĩ Huy Thục. Tiếng đàn Ta Lư từ những chàng trai, cô gái Pako vang lên giữa núi rừng. Là tiếng bước chân đi dồn dập, là tiếng hát mừng chiến thắng trên chiến trường Quảng Trị. Bài hát với tốc độ nhanh, vui tươi thể hiện niềm vui chiến thắng, lạc quan yêu đời của các chiến sĩ.

Giai điệu bài hát được viết chủ yếu âm khu cao, tính chất vui tươi, nhiệt huyết, yêu đời, khi hát, sinh viên phải chủ động lấy hơi, luồng hơi được nén chặt, âm thanh bật ra cuộn cuộn, tạo cảm giác chắc chắn, đều. Khuôn mặt tươi tắn, cách hát tích cực. “Đi chiến trường, gửi trên vai nặng trĩu” đến “mừng thắng trận quê em”, sinh viên cần hát câu từ rõ ràng, kết hợp bật âm thanh, điều tiết hơi tốt để không bị hụt khi hát tốc độ nhanh.

Những câu hát tiếp theo của bài, giai điệu được đẩy cao hơn, những nốt treo liên tục từ d¹ đến d², từ f#¹ đến f#², hát với tốc độ nhanh, gói âm nhỏ chữ rõ ràng, cần giữ ở một hơi thở tốt, phát âm bật tiếng gọn ở đầu khe răng hàm trên. “Từ trên đỉnh núi cao chon von thánh thót vang lời em ca” đến “các anh đánh hay hung”.

Từ trên đỉnh núi cao chon von, thánh thót nhịp
Từ trên đỉnh núi cao chon von, thánhthót nhịp

nhàng vang lời em ca, theo nhịp bước chân đi trong tiếng đàn Ta
nhàng vang lời em ca, vọng về đất Gio An trong tiếng đàn Ta

Lư Tinh tinh tinh tinh tinh tinh tinh tinh tang tang tình
Lư. Tinh tinh tinh tinh tinh tinh tinh tinh tang tang tình

Đến nốt cao nhất sinh viên cần chuẩn bị một hơi thở thật sâu, nén chặt, bật âm thanh rõ, chắc chắn để câu chữ được rõ, nảy.

Đây là hai kỹ thuật thanh nhạc khó, nhưng đối với sinh viên thanh nhạc đều phải học tập và rèn luyện chúng. Bởi khi hát một tác phẩm thanh nhạc sẽ có nhiều kỹ thuật thanh nhạc cùng tham gia, bổ trợ cho nhau để bài hát được hoàn chỉnh.

5. Thảo luận

Học tập bất kỳ một ngành nghề nào cũng cần có thời gian và quá trình rèn luyện, đặc biệt với một ngành nghệ thuật đặc thù như ngành biểu diễn thanh nhạc, đòi hỏi người học không ngừng nỗ lực, rèn giũa cho mình hàng ngày, hàng buổi học trên lớp. Bên cạnh sự phấn đấu, nỗ lực của cá nhân người học, thì sự đồng hành của khoa, của trường, của các cơ quan liên quan có tác động thúc đẩy rất lớn trong sự phát triển của nghệ thuật tinh thần cũng như khuyến khích tinh thần học tập của sinh viên.

Nhà trường quan tâm hơn về cơ sở vật chất phục vụ cho việc học cũng như tạo điều kiện cho sinh viên tham gia các chương trình biểu diễn của nhà trường, để sinh viên được thực hành, trình diễn những gì đã học.

Hàng năm, nhà trường, khoa Âm nhạc thường xuyên tổ chức các chương trình, các cuộc thi về âm nhạc tạo sân chơi cho sinh viên, cũng như tạo niềm hứng thú trong học tập.

Tổ chức các câu lạc bộ nghệ thuật có đàn, có hát để sinh viên được giao lưu, học hỏi với các sinh viên trong toàn trường, cũng như giao lưu với các sinh viên trong các câu lạc bộ ngoài trường.

6. Kết luận

Âm nhạc trong dòng chảy của cuộc sống, vẫn mang trên mình giá trị nhân văn của nó. Không chỉ mang tính giải trí đơn thuần, mà âm nhạc đưa con người đến với cội nguồn của cảm xúc về tình yêu dân tộc, tình yêu đôi lứa... Bởi lẽ đó, một người ca sĩ biểu diễn không những thành thực về kỹ thuật thanh nhạc mà còn phải trau dồi về kiến thức xã hội, đời sống để trang bị cho mình những vốn kiến thức sâu rộng khi thể hiện một tác phẩm âm nhạc. Sinh viên thanh nhạc Trường Đại học Văn hóa, Thể thao và Du lịch Thanh Hóa mỗi ngày cần tích lũy kiến thức tốt hơn, tư duy sáng tạo, để làm hành trang trên con đường nghệ thuật sau này.

Tài liệu tham khảo

- [1]. Nguyễn Văn Hộ (2002), *Lý luận dạy học*, Nxb Giáo dục, Hà Nội.
- [2]. Mai Khanh (1982), *Sách học thanh nhạc*, Nxb Vụ Đào tạo, Bộ Văn hóa Thông tin.
- [3]. Nguyễn Trung Kiên (2001), *Phương pháp sư phạm thanh nhạc*, Viện Âm nhạc Hà Nội.
- [4]. Hồ Mộ La (2008), *Phương pháp dạy thanh nhạc*, Nxb Từ điển Bách khoa, Hà Nội.
- [5]. Trần Ngọc Lan (2011), *Phương pháp hát tốt tiếng Việt trong nghệ thuật ca hát*, Nxb Giáo dục Việt Nam.
- [6]. Nguyễn Thị Tố Mai (2013), *Đôi điều về kỹ thuật thanh nhạc trong các opera Việt Nam*, bài đăng trên Tạp chí Văn hóa Nghệ thuật.
- [7]. Hoàng Phê (2010), *Từ điển Tiếng Việt*, Nxb Từ điển Bách Khoa Hà Nội.
- [8]. Phạm Văn Giáp (2008), *15 vở nhạc kịch kinh điển của thế giới*, Nxb Quân đội Nhân dân, Hà Nội.
- [9]. Lê Thị Minh Xuân (2015), *Một số giải pháp nâng cao hiệu quả đào tạo thanh nhạc chuyên nghiệp trong giai đoạn mới*, Luận văn cao học nghệ thuật âm nhạc trường Học viện Âm nhạc Quốc gia Việt Nam.

ĐƯA KỸ THUẬT STACCATO (HÁT NẢY) VÀ PASSAGE (HÁT LƯỢT NHANH) VÀO MỘT SỐ TÁC PHẨM CHO GIỌNG NỮ CAO HỆ ĐẠI HỌC THANH NHẠC TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH THANH HÓA.

Lê Thị Tuyết

Trường Đại học Văn hóa, Thể thao và Du lịch Thanh Hóa
Email: lethituyet@dvttdt.edu.vn

Ngày nhận bài: 23/03/2023
Ngày phản biện: 28/03/2023
Ngày tác giả sửa: 20/04/2023
Ngày duyệt đăng: 21/11/2023
Ngày phát hành: 25/11/2023

Một giọng hát hay không chỉ do yếu tố bẩm sinh, mà còn do học tập, rèn luyện để những yếu tố tự nhiên ấy trở nên tốt hơn, vang sáng hơn, đẹp hơn, bền hơn, mang tính chuyên nghiệp hơn. Để làm được những điều đó, mỗi sinh viên thanh nhạc phải trải qua quá trình học kỹ thuật thanh nhạc từ cơ bản đến phức tạp như: kỹ thuật hơi thở, nhả chữ nhả lời, kỹ thuật hát Legato, Cantilena, cộng minh, Staccato, Passage. Trong đó, Staccato, Passage là hai kỹ thuật khó, đặc thù của giọng nữ cao. Hai kỹ thuật này thường được vận dụng cho những bài hát có tính chất vui tươi, nhí nhảnh, dí dỏm với nhịp độ nhanh. Muốn đạt được sự linh hoạt, uyển chuyển khi hát hai kỹ thuật này, sinh viên cần có sự học tập nghiêm túc, trau dồi từ những bài cơ bản đầu tiên.

Từ khóa: Kỹ thuật; Thanh nhạc; Staccato; Passage; Legato; Cantilena.